

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-05-05
Besvaras senast
2022-05-11 kl. 12.00

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2021/22:1543 Regeringens åtgärder för att tvångsåtgärden avskiljning ska upphöra

Avskiljning som befogenhet är en åtgärd som är lagreglerad. Åtgärden innebär att barn på statliga ungdomshem isoleras och är en metod som har fått upprepade kritik från FN:s tortyrkommission och barnrättskommitté. De barn som oftast utsatt för avskiljningar är flickor mellan 11 och 15 år och barn med funktionsnedsättningar.

Riksdagen riktade i december 2021 ett tillkännagivande till regeringen där regeringen uppmanas att vidta åtgärder för att tvångsåtgärden avskiljning ska upphöra. Regeringen har för närvarande aviserat att ärendet inte är slutbehandlat, dock har vissa åtgärder vidtagits. Exempelvis har Statens institutionsstyrelse (Sis) i regleringsbrevet för 2022 fått i uppdrag att utveckla sitt våldsförebyggande arbete, där målsättningen uppges vara att motverka konflikter som leder till hot och våld i mötet med barn och ungdomar som är särskilt utsatta. Arbetssätt och metoder ska likaså vara effektutvärderade och utgå ifrån ett tydligt barnrättsperspektiv som ska ha sin utgångspunkt i FN:s barnkonvention. Uppdraget som Sis delgivits ska delredovisas senast den 31 mars 2023, och slutredovisningen ska genomföras senast den 31 mars 2024.

Regeringen har likaså givit Inspektionen för vård och omsorg (IVO) i uppdrag att förstärka tillsynen av Sis-institutioner som enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), vårdar unga flickor. I det uppdraget ska tvångsåtgärden avskiljning belysas, och skillnader i användandet mellan de olika institutionerna, samt orsakerna bakom, ska analyseras. Flickornas ålder och eventuella funktionsnedsättningar bör enligt regeringens uppdrag likaså uppmärksammas i granskningen.

Utöver det har Sis bland annat vidtagit ett antal åtgärder för att minska antalet avskiljningar. Exempelvis har myndigheten i början av 2021 beslutat att utföra en samlad satsning som syftar till att kvinnors och flickors behov ska kunna mötas på ett bättre sätt. I praktiken innebär det bland annat bättre anpassade lokaler, tillgång till specialutbildade medarbetare, mindre grupper och en ökad personaltäthet. Enligt Sis är syftet att minska antalet avskiljningar och incidenter för dem med allra störst vård- och behandlingsbehov.

Det faktum att åtgärder har vidtagits för att minska förekomsten av avskiljningar är ett steg i rätt riktning, dock har riksdagen uppmanat regeringen

att vidta åtgärder för att tvångsåtgärden ska upphöra helt. Regeringens ambitioner att möta riksdagens uppmaning verkar för närvarande inte vara särskilt höga. Det finns inte heller något som tyder på att en utfasning av avskiljning som tvångsåtgärd är aktuell.

Med anledning av detta vill jag fråga socialminister Lena Hallengren:

Avser regeringen att vidta några åtgärder för att tvångsåtgärden avskiljning helt ska upphöra?

.....

Clara Aranda (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren